



Wiadomości POWIATU GLIWICKIEGO

Nr 4 (61) • Kwiecień 2012

www.powiatgliwicki.pl

www.bip.powiatgliwicki.pl

ISSN 1895-9989

Gminy: Gierałtów, Knurów, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek, Wielowieś

W TYM NUMERZE

■ Europejskie kobiety z KGW



– str. 3

■ Polsko-walij-ska edukacja



– str. 3

■ Od wieńca adwentowego do dożynkowego



– str. 4

■ Z szacunku do przeszłości



– str. 5

■ Dodatek Specjalny dla gimnazjalistów



STANICKIE FAKLE

W Wielki Czwartek wieczorem, po nabożeństwach związanych z Triduum Paschalnym mieszkańcy Stanicy w gminie Pilchowice udają się na okoliczne pola, aby uczestniczyć w obrzędzie zwanym fakle. Pojawiają się tam całymi rodzinami. Na polach rozpalane są wielkie stosy chrustu. Dookoła nich, jeszcze za dnia, rodzice wkładają w zoraną ziemię niewielkie, zrobione z gałązek lub drewna krzyżyki i rozrzucają cukierki. Zadaniem dzieci i młodzieży jest odnalezienie ich w świetle pochodni (fakli). Właściwe fakle zrobione są ze starych zużytych brzozowych mioteł na trzonku z gałęzi. Obrzęd trwa dopóty, dopóki wszys-



Fakle to bardzo stary obrzęd, przekazywany w Stanicy z pokolenia na pokolenie.

*Radosnych Świąt Wielkiejnocy
zdrowia, optymizmu i pogłębienia więzi z najbliższymi
oraz dużo wzajemnej życzliwości i wewnętrznego pokoju,
a także umocnienia wiary w zwycięstwo tego,
co dobre i szlachetne*

Tadeusz Mamok
Przewodniczący Rady
Powiatu Głiwickiego
wraz z Radnymi



życzą

Michał Nieszporek
Starosta Głiwicki
w imieniu Zarządu
Powiatu Głiwickiego

kie krzyżyki nie zostaną znalezione. Potem przy dopalającym się stosie śpiewane są pieśni pasyjne i odmawia się modlitwy. Czynnikiem jest to, jak powiadają starzy mieszkańcy, na pamiątkę poszukiwania Pana Jezusa w gaju oliwnym po Ostatniej Wieczerzy. Od kilku lat przed obrzędem fakli odprowadzane jest Misterium Męki Pańskiej przygotowane przez uczniów stanickiej szkoły.

Więcej na str. 5

Nieźródnane grono!

26 marca w Starostwie Powiatowym w Gliwicach odbył się finał plebiscytu Człowiek Roku 2011, zorganizowanego przez redakcję „Dziennika Zachodniego”. W gronie laureatów znaleźli się ludzie nieźródnani w działalności na rzecz innych i krzewieniu szlachetnych pasji.

Ludzi Roku 2011 w Gliwicach i powiecie gliwickim wybrali Czytelnicy „Dziennika Zachodniego” – internauci, głosowanie przeprowadzone zostało bowiem poprzez portal gliwice.naszemiasto.pl. Pierwsze miejsce zajęła w nim wielka propagatorka historii i walorów turystycznych Ziemi Gliwickiej, **Małgorzata Malanowicz**, dobrze znana z organizowanych co roku podczas wakacji Wędrówek z Metamorfozami. Tuż za nią uplasowała się **Agnieszka Nalepka**, twórczyni Teatru Carpe Diem w Pyskowicach, który odnosi wciąż coraz bardziej znaczące sukcesy, a jego wychowankowie podbijają zawodowe sceny teatralne w całym kraju. W finałowej trójce

znalazła się także **Karolina Kropornicka**, prezes Śląskiego Stowarzyszenia Chorujących na Stwardnienie Rozsiane „SezaM”, pomagająca pokonywać chorym trudności, integrująca i aktywizująca ich środowisko, z poświęceniem zabiegająca o leczenie i rehabilitację osób dotkniętych tą straszną chorobą.

Podczas podsumowania plebiscytu gratulacje laureatom złożyli starosta gliwicki **Michał Nieszporek** oraz sekretarz Powiatu Gliwickiego **Magdalena Budny**. Dyplomy wręczyła im zastępca dyrektora Oddziału Śląsk „Dziennika Zachodniego” **Marlena Polok-Kin**, pomysłodawczyni tego przedsięwzięcia mającego na celu uhonorowanie osób, które z pełną pasją bezinteresownością działają na rzecz szlachetnych celów oraz innych ludzi. W gronie laureatów plebiscytu byli także: **Marian Dragon** – prezes Stowarzyszenia Muzycznego RYTM w Gliwicach, propagator muzyki wspierający młode talenty, **Gerard Drozd** – twórca Międzynarodowego Festiwalu Gita-



Finałiści plebiscytu w towarzystwie starosty Michała Nieszporka oraz sekretarza Powiatu Gliwickiego, Magdaleny Budny (w drugim rzędzie z lewej).

rowego w Gliwicach, znany gitarzysta i kompozytor, **Grzegorz Kamiński** – historyk ratujący cmentarze żydowskie na terenie powiatu oraz założyciel drużyny lucnicznej w Toszku, wychowawca młodzieży, **Aneta Nowak** – prezes Stowarzyszenia Cztery Pory Roku w Knurowie, znana z organizowania akcji Szlachetna

Paczka i propagatorka idei wolontariatu, **Piotr Oczkowski** – dyrektor artystyczny Gliwickiego Festiwalu Bachowskiego, wielki krzewiciel muzyki, **Dariusz Opoka** – prezes Stowarzyszenia GTW w Gliwicach, organizujący m.in. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,

Dokończenie na str. 3

Z PRAC ZARZĄDU POWIATU GLIWICKIEGO



Zarząd Powiatu Gliwickiego zbiera się co tydzień we wtorek, by rozpatrywać sprawy ważne dla funkcjonowania samorządu, a zarazem istotne dla naszych mieszkańców. Jeśli jest taka potrzeba, posiedzenia odbywają się częściej. Każdy z członków Zarządu zajmuje się także na bieżąco sprawami, które nie trafiają na nasze posiedzenia, ale wymagają uczestnictwa w innych gremiach. Tym razem będzie o kilku takich zagadnieniach.

Pierwsze z nich omawiane było na spotkaniu w Nadleśnictwie Rudziniec, które odbyło się 19 marca. Poświęcone było m.in. opiniowaniu planów kół łowieckich na 2012 r., a ich ogólny plan przedstawił nadleśniczy Nadleśnictwa Rudziniec, **Tadeusz Mamok**. Zwrócił przy tym szczególną uwagę na nadmierną ilość populacji jelenia, co powoduje

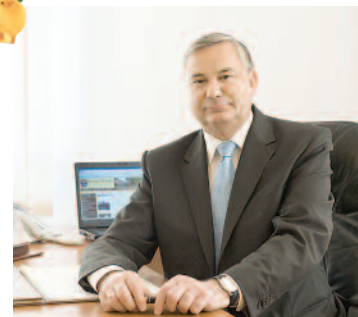
duże straty w uprawach leśnych i rolnych. Zgodnie z prawem szkody spowodowane przez zwierzynę leśną, a ponoszone przez rolników, rekompensowane są przez poszczególne koła łowieckie. Plany łowieckie, obejmujące okres do 2017 r., przewidują zwiększone pozyskiwanie jelenia, po to właśnie, by te szkody zminimalizować. Stroną opiniującą te plany są burmistrzowie i wójtowie naszych gmin – poza Knurówem i Gierałtovicami, których lasy nie są położone w obrębie działania Nadleśnictwa Rudziniec.

Na tym samym spotkaniu z władzami naszych gmin poruszone zostały kwestie planowanej reorganizacji Policji na terenie powiatu. Przybliżył je Komendant Miejski Policji insp. **Teofil Marcinkowski**. Poinformował, że w najbliższym czasie zamierza wystąpić do Ko-

mendanta Wojewódzkiej Policji w Katowicach z wnioskiem o likwidację 6 posterunków Policji funkcjonujących w strukturze KMP w Gliwicach: w Sośnicowicach, Gierałtovicach, Pilchowicach, Rudzińcu, Toszku i Wielosiu. Powyższa koncepcja podyktowana jest koniecznością regulacji dotychczasowego systemu, który w obecnym stanie jest systemem niewydolnym. Posterunki Policji o stanie etatowym od 5 do 7 osób funkcjonują raz w tygodniu i w praktyce kierownik posterunku dowodzi dwoma policjantami pionu prewencji, co z punktu widzenia kierowania jest nieuzasadnione. Po reorganizacji na terenach gmin w dalszym ciągu będą prowadzone patrole i służby obchodowe dotychczasowych dzielnicowych, a w związku z tym dostęp mieszkańców do Policji pozostanie

na niezmiennym poziomie. Nadal także funkcjonować będą obecne Komisariaty Policji w Knurowie i w Pyskowicach. Zmiany te są na etapie dyskusji. Burmistrzowie i wójtowie zwrócili się z prośbą do insp. Marcinkowskiego, by kwestie te przedstawione zostały przez przedstawicieli Policji radnym z ich terenu na sesjach poszczególnych rad miast i gmin.

Przed nami kolejne, piąte już Metropolitarne Święto Rodziny. Jego organizacji poświęcone było spotkanie, zorganizowane 20 marca w auli Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Prowadził je metropolita katowicki abp **Wiktor Skworec** wspólnie z inicjatorką i koordynatorką tego przedsięwzięcia, prezydent Zabrza **Małgorzatą Mańką-Szulik**. Obchody tegorocznego Metropolitarne Święta Rodziny trwać będą



od 20 maja do 2 czerwca i już dziś zapraszam na nie mieszkańców naszego powiatu, mając przy tym na myśli zarówno udział w nich, jak i ich współorganizowanie. W tym roku przebiegać będą pod hasłem „Przez pokolenia” – mają bowiem na celu docenienie roli tradycyjnej śląskiej rodziny wielopokoleniowej, która już niestety zanika.

Starosta gliwicki
MICHAŁ NIESZPOREK,
przewodniczący Zarządu
Powiatu Gliwickiego

Wszystko wokół zdrowia... oraz w kręgu szkół

Przypomnijmy – obecna kadencja rozpoczęła się po wyborach samorządowych w listopadzie 2010 r. Tak więc w 2010 r. Komisja Zdrowia zebrała się na jednym posiedzeniu, które odbyło się w grudniu, a frekwencja wynosiła na nim sto proc. Zaopiniowany został na nim projekt wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego na lata 2011-2014 oraz projekt uchwały budżetowej na 2011 r. Komisja przekazała też do Zarządu Powiatu Gliwickiego dwie opinie.



Jedno z posiedzeń Komisji Zdrowia, na którym rozpatrywano sytuację naszych szpitali.

W 2011 r. odbyło się 12 posiedzeń Komisji Zdrowia. Średnia frekwencja wyniosła na nich 76,66 proc. Komisja przekazała w tym czasie do Zarządu 18 opinii i 2 wnioski.

Tematy zrealizowane przez Komisję Zdrowia w 2011 r. to: sprawozdanie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z realizacji projektu systemowego pt. „Dobry start w samodzielność” w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działania 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki; sprawozdanie roczne z wykonania planu finanso-

z o. o. „Szpital w Knurowie”; sprawozdanie dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach z działalności Domu w 2010 r.; sprawozdanie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z działalności PCPR w 2010 r. wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej; sprawozdanie dyrektora Domu Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej z działalności Domu w 2010 r.; wybrane informacje o stanie sanitarno-epidemiologicznym Powiatu Gliwickiego w 2010 r.; informacje dotyczące działalności leczniczej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Gliwickiego za 2010 r.; sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Gliwickiego za 2010 r. wraz z informacją o stanie mienia powiatowego oraz sprawozdanie finansowe Powiatu Gliwickiego za 2010 r.; aktualna sytuacja oraz wymogi, jakie musi spełnić DPS w świetle obowiązujących przepisów; informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2011 r. Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie oraz zapoznanie się z jego sytuacją finansową; informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2011 r. Szpitala Powiatowego w Pyskowicach oraz zapoznanie się z jego sytuacją finansową; sprawozdanie dotyczące sytuacji finansowej za I półrocze 2011 r. „Szpitala w Knurowie” spółka z o. o.; informacja o przebiegu wykonania budżetu powiatu, kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz realizacji przedsięwzięć za I półrocze 2011 r.; wybrane informacje o stanie zdrowia ludności Powiatu Gliwickiego w 2009 r.; sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zdrowia na lata 2010-2015; program edukacyjno-profilaktyczny z zakresu pomocy przedmedycznej; program edukacyjno-profilaktyczny pn. zapobieganie uzależnieniu wśród młodzieży z uwzględnieniem HIV i AIDS; przedstawienie przez starostę planowanych działań dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowot-

nych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Gliwicki; opiniowanie wniosków o Stypendium Starosty Powiatu Gliwickiego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Gliwicki; informacja Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych na temat strategii promocji oferty powiatowych szkół ponadgimnazjalnych; sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Gliwickiego za 2010 rok wraz z informacją o stanie mienia powiatowego oraz sprawozdanie finansowe Powiatu Gliwickiego za 2010 r.; zapoznanie się z tematem Zakładów Aktywności Zawodowej – wystąpienie prezesa Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną z siedzibą w Knurowie; omówienie najważniejszych kierunków działań, problemów placówek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Gliwicki; informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2011 r. Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach; informacja o przebiegu wykonania budżetu powiatu, kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz realizacji przedsięwzięć za I półrocze 2011 r.; informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Gliwickiego za 2010 r.; projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego; opiniowanie projektu uchwały budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2012 r.

Kontynuujemy nasz cykl, w którym podsumowujemy prace komisji Rady Powiatu Gliwickiego od początku tej kadencji do końca 2011 r. W tym numerze przedstawiamy, czym zajmowały się w tym okresie dwie z nich: Komisja Zdrowia oraz Komisja Edukacji.

nej; sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gliwickiego; projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego oraz opiniowanie projektu uchwały budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2012 r.

Komisja Edukacji odbyła w 2010 r. dwa posiedzenia. Ich tematami było zaopiniowanie projektu wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego na lata 2011-2014 oraz projektu uchwały budżetowej na 2011 r., a także omówienie Programu Współpracy Powiatu Gliwickiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2011 r. Frekwencja na tych posiedzeniach wyniosła 100 proc. Komisja przekazała w tym czasie do Zarządu trzy opinie.

W 2011 r. Komisja Edukacji zebrała się na 13 posiedzeniach. Frekwencja średnio wynosiła na nich 94,46 proc. Komisja przekazała w ub. roku do Zarządu 32 opinie oraz 3 wnioski.

Oto tematyka ubiegłorocznych posiedzeń Komisji Zdrowia: sprawozdanie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z realizacji projektu systemowego pt. „Dobry start w samodzielność” w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działania 7.1. Rozwój i upowszechnianie ak-

SKŁAD KOMISJI EDUKACJI
■ Mariusz Podbrożny – przewodniczący
■ Winfyd Ficoń – wiceprzewodniczący
■ Ewa Jurczyga, Szymon Kościarz, Dawid Rams, Marian Sadecki, Krzysztof Stolarek – członkowie

tywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki; sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego za 2010 r. Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach; zapoznanie się z funkcjonowa-



Komisja Edukacji na posiedzeniu wyjazdowym, podczas którego wizytowała powiatowe placówki oświatowe w Pyskowicach, m.in. Zespół Szkół im. M. Konopnickiej.

nych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Gliwicki w przededniu nowego roku szkolnego; informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2011 r. Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach; informacja o przebiegu wykonania budżetu powiatu, kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz realizacji przedsięwzięć za I półrocze 2011 r.; informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Gliwickiego za 2010 r.; projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego; opiniowanie projektu uchwały budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2012 r.

Posiedzenia komisji były protokołowane. Protokoły znajdują się w Biurze Rady.

(Opr.: RG)

SKŁAD KOMISJI ZDROWIA (2010-2011)

- Leszek Kołodziej – przewodniczący
- Andrzej Michalski – wiceprzewodniczący
- Agnieszka Barańska, Jacek Awramienko, Henryk Sibieliak – członkowie

wego za 2010 r. Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie oraz zapoznanie się z jego sytuacją finansową; sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego za 2010 r. Szpitala Powiatowego z siedzibą w Pyskowicach oraz zapoznanie się z jego sytuacją finansową; wykonanie planu finansowego za 2010 r. Spółki

Europejskie kobiety z KGW

W Zespole Szkół w Pilchowicach na II Europejskim Dniu Kobiet Powiatu Gliwickiego spotkały się panie z kilkunastu kół gospodyń wiejskich działających na terenie powiatu gliwickiego. Przybyły na zaproszenie Małgorzaty Handzlik – posła do Parlamentu Europejskiego oraz wójta gminy Pilchowice Joanny Kołoczek-Wybie-rek.

Impreza to już swoista tradycja – w ub. roku I Europejski Dzień Kobiet Powiatu Gliwickiego odbył się w Chudowie, teraz przyszedł czas na gościnne Pilchowice. Panie z kół gospodyń przygotowały na tę okazję pomysłowe, pełne humoru programy artystyczno-rozrywkowe, w których wątki lokalne przeplatały się z europejskimi. Śmiechu było co niemiara również podczas występu pilchowickich uczniów. Blisko czterogodzinną zabawę zakończył konkurs, w którym główne wygrane - dwa zaproszenia



To była świetna zabawa – mówiły panie ze wszystkich stron powiatu.



Małgorzata Handzlik wśród „duchów” z Kola Gospodyń Wiejskich w Stolicy tuż po ich przeżabnym przedstawieniu.

do udziału w wyjeździe studyjnym do Brukseli trafiły w ręce przedstawicielek KGW Żernica oraz Wilcza.

Udział w imprezie wzięli również przedstawiciele lokalnych samorządów, m.in. **Andrzej Ogórek** – przewodniczący Rady Gminy w Gierałtowicach, **Janusz Korus** – zastępca wójta gminy Gierałtowice oraz liczna reprezentacja samorządowców z Pilchowic. Powiat Gliwicki reprezentowała skarbnik **Maria Owczarzak-Siejko**, a KRUS – kierownik Placówki Terenowej w Gliwicach **Krystyna Kręgiel**.

(RG)



Polsko-walijska edukacja

Okazją do przyjrzenia się, jak w praktyce wygląda w Walii praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, była wizyta studyjna w Hrabstwie Denbighshire, jaką w dniach 11-14 marca złożyły osoby zaangażowane w realizację partnerskiego projektu „Tożsamość kulturowa i regionalna – ważny element podnoszenia jakości edukacji w Walii i na Śląsku”. Projekt dofinansowywany jest przez Unię Europejską w ramach Programu „Uczenie się przez całe życie” – Projekty Partnerskie Comenius Regio.

Uczestniczkami wyjazdu były **Grażyna Góralczyk** – dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Knurowie, **Jadwiga Nandzik** – dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, nauczycielki tych szkół **Anna Bismor** i **Jagoda Jaroszyńska** oraz przedstawicielki Starostwa Powiatowego w Gliwicach: **Anetta Krzemińska** – naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych i **Ewa Pieszka** z Wydziału Rozwoju i Promocji. Odwiedziły one Ysgol Tir Morfa – szkołę specjalną w Rhyl oraz Ysgol Plas Brondyffryn – specjalistyczną szkołę dla osób z autyzmem w Denbigh, a także spotkały się z władzami Hrabstwa Denbighshire i przedstawicielami Wydziału Edukacji i Psy-

chologii Edukacyjnej w Denbighshire County Council oraz z osobami działającymi w C-SAW North Wales-Community Support for Autism in Wales (stowarzyszeniu zajmującym się pomocą dzieciom autystycznym). Towarzyszące tym spotkaniom rozmowy dotyczyły głównie stosowanych w Polsce i w Walii metod edukacyjnych oraz organizacji funkcjonowania szkolnictwa specjalnego w obydwu krajach. Bezpośrednie spotkanie osób

szkół z zainteresowaniem oglądali rozwiązania techniczne ułatwiające rehabilitację dzieci poruszających się na wózkach. Gospodarze dzielili się również doświadczeniami związanymi z przeciwdziałaniem cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży. Doświadczenia zdobyte w tym zakresie przez walijskich partnerów mają szansę zostać również wykorzystane w szkołach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych Powiatu Gliwickiego.



Uczestniczki wyjazdu odwiedziły m.in. szkołę specjalną w Rhyl.

pracujących na co dzień z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych stało się doskonałą okazją do dzielenia się dobrymi praktykami i wzajemnej wymiany doświadczeń m.in. dotyczących skuteczności poszczególnych metod dydaktycznych. Walijszczyków zaciekały np. polskie doświadczenia związane z wykorzystywaniem dogoterapii w pracy z dziećmi autystycznymi, z kolei przedstawiciele polskich

Efektom spotkań z walijskimi nauczycielami, serdecznego przyjęcia polskiej delegacji w tamtejszych szkołach i wyraźnego zainteresowania ich uczniów życiem polskich rówieśników jest również pomysł nawiązania za pośrednictwem Internetu bezpośrednich kontaktów pomiędzy uczniami szkół specjalnych Powiatu Gliwickiego i Hrabstwa Denbighshire.

(EP)

Trwa walka o światła

Wiele razy pisaliśmy już o niebezpiecznym skrzyżowaniu w Wilczy, gdzie droga krajowa Gliwice-Rybnik (DK78) łączy się z dwoma drogami powiatowymi (DP2929S i DP2930S). Teraz temat po raz kolejny powraca na nasze łamy.

– W tym miejscu panuje duży ruch i często dochodzi do wypadków – mówi wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**. – Zarząd Powiatu Gliwickiego od kilku lat zabiega o wybudowanie na tym skrzyżowaniu sygnalizacji świetlnej, ale wciąż nie możemy doczekać się tej inwestycji.

W lutym br. wicestarosta Dombek skierował w tej sprawie kolejne pismo do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie. Niedawno otrzymał

na nie odpowiedź, podpisaną przez **Norberta Wyrwicha**, radcę Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad. Jak z niej wynika, GDDKiA podtrzymuje stanowisko zawarte w poprzednich pismach z kwietnia 2011 i ze stycznia 2012 r. Czytamy w nim: „Przedmiotowe zadanie znajduje się w realizowanym przez GDDKiA Planie Redukcji Liczby Ofiar Śmiertelnych z terminem wykonania w bieżącym, tj. 2012 r. Ostatecznie termin realizacji powyższego zadania będzie wynikał z przedstawionych w naszych w/w pismach zasad, jak również z uzyskania przez GDDKiA odpowiednich środków finansowych zabezpieczających wykonanie tej inwestycji”.

Będziemy trzymać GDDKiA za słowo. (RG)



Skrzyżowanie jest niebezpieczne i wymaga zainstalowania sygnalizacji świetlnej – wyjaśnia wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**.

Bezpłatna mammografia

Centrum Onkologii w Gliwicach wraz z władzami lokalnymi po raz kolejny organizują akcję bezpłatnych badań mammograficznych – tym razem przede wszystkim z myślą o mieszkankach Knurowa, Gierałtowic i okolic.

Badania przeznaczone są głównie dla kobiet w wieku od 50 do 69 lat, które w ciągu ostatnich 2 lat nie miały wykonanej mammografii finansowanej przez NFZ. Aby wykonać cyfrową darmową mammografię w mammbusie, nie trzeba się wcześniej rejestrować.

Mammbus czekał będzie na panię przy:

(RG)

Wygrała z nami

Dziękujemy za odpowiedzi, nadesłane na marcową edycję konkursu WYGRAJ Z NAMI, który organizujemy wspólnie z Placówką Terenową KRUS w Gliwicach. Spośród prawidłowych odpowiedzi wy-

losowaliśmy jedną, którą przesłała **Kornelia Kolender**. Panią Kornelię prosimy o kontakt telefoniczny – nr tel. 32 332 66 65 – w celu ustalenia terminu odebrania nagrody. Kolejna edycja naszego konkursu już w majowym wydaniu WPG.

(RG)

Nieźródne grono!

Dokończenie ze str. 1

Waldemar Pigulak – dyrektor III LO w Gliwicach, działacz PCK, zarządający młodzież pasją niesienia innym pomocy, **Mirosław Rakowski** – prezes Stowarzyszenia Muzycznego Śląski Jazz Club w Gliwicach, dzięki któremu ten

gatunek muzyki ma się u nas świetnie oraz **Anna Szmelcer** – przewodnicząca Stowarzyszenia Koalicja Polska Wolna od GMO, uzmysławiająca nam, jak ważne jest świadome podejście do tego, jaka żywność trafia na nasze stoły.

Wszystkim laureatom plebiscytu serdecznie gratulujemy!

(RG)

Poznajcie najpiękniejsze i wciąż żywe w powiecie gliwickim tradycje, obrzędy i obyczaje

Od wieńca adwentowego do dożynkowego

27 marca w Galerii Perspektywa w Gliwickiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości przy ul. Bojkowskiej 37 odbył się wernisaż wystawy fotograficznej pt. „Od wieńca adwentowego do dożynkowego czyli tradycje, zwyczaje i obrzędy powiatu gliwickiego” organizowanej przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach w ramach projektu pt. „W krainie utopków i wodzenia niedźwiedzia – promocja śląskiej kultury ludowej na przykładzie zwyczajów, obrzędów i legend powiatu gliwickiego” współfinansowanej przez Unię Europejską.

Wystawa prezentuje nasze stare obrzędy, takie jak barbórka i karczma piwna, betlyjki, sypanie owsa, wodzenie niedźwiedzia, babski comber, topienie marzanny, wierzbowe krzyżki, staniczne fakle, kroszonki, szukanie zajączka, procesja konna, noc świętojańska, dożynki, polterabend i roczek.

W ramach projektu zostały również przygotowane: film obrzędowy pod takim samym tytułem co wystawa (traktuje o tradycjach, obrzędach i obyczajach powiatu gliwickiego) oraz dwa albumy – „O diable złośliwym i utopku życzliwym, czyli legendy i wierzenia powiatu gliwickiego”



Na wernisażu o lokalnych obrzędach opowiadały (od prawej) Monika Organiściok - twórczyni Izby lod Starki w Chudowie i Stefania Grzegorzycza - założycielka zespołu „Wrazidłoki” w Knurowie.

i „Od wieńca adwentowego do dożynkowego, czyli tradycje, zwyczaje i obrzędy powiatu gliwickiego”. Pierwsze wydawnictwo prezentuje legendy, podania i wierzenia ludowe związane z terenem naszego powiatu i zawiera teksty zapisane literacką polszczyzną oraz gwarą śląską wraz z tłumaczeniem skrótów podań na j. niemiecki i j. angielski. Drugi album zawiera szczegółowe opisy tradycji, obrzędów i obyczajów w powiecie gliwickim, podzielone na dwie części – rok obrzędowy i rok z życia ludzkiego wraz ze skrótami tłumaczeń na j. niemiecki i j. angielski.

– Serdecznie zapraszamy do zwiedzania naszej wystawy. Jestem przekonana, że zainteresuje ona nie tylko etnografów, ale wszystkich, którym bliska jest kultura ludowa naszego regionu. Wiele tradycji przetrwało w niezmiętej formie, inne zostały dostosowane i zmodyfikowane do potrzeb współczesności. Co wyróżnia je spośród innych równie pięknych polskich tradycji? To, że są nasze, niezwykle radosne, barwne, wypracowane przez lokalną społeczność, która z niezwykłym zaangażowaniem i pasją włącza się w organizację dorocznych dożynek, bawi się podczas lokal-

MUSISZ TO ZOBACZYĆ!

Film pt. „Od wieńca adwentowego do dożynkowego czyli tradycje, zwyczaje i obrzędy powiatu gliwickiego” prezentowany będzie w dwóch częściach na antenie TVP 3 w wielką sobotę 7 kwietnia oraz w wielki poniedziałek 9 kwietnia o godz. 7.45. Natomiast wystawę fotograficzną można zwiedzać aż do września w ośmiu miejscach na terenie województwa śląskiego:

- ▶ Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości w Gliwicach – od 27 marca (wernisaż) do 16 kwietnia
- ▶ Centrum Edukacyjne im. Jana Pawła II w Gliwicach – od 20 kwietnia do 21 maja
- ▶ Starostwo Powiatowe w Gliwicach – od 21 maja do 11 czerwca
- ▶ Bytomskie Centrum Kultury w Bytomiu – od 11 do 20 czerwca
- ▶ Biblioteka Śląska w Katowicach od 2 do 16 lipca
- ▶ Rybnickie Centrum Kultury w Rybniku od 18 lipca do 13 sierpnia
- ▶ Tarnogórskie Centrum Kultury w Tarnowskich Górach – od 13 do 27 sierpnia
- ▶ Miejskie Centrum Kultury w Rudzie Śląskiej – od 27 sierpnia do 27 września

nych zabaw związanych z karnawalem, kultywuje tradycje świąteczne czy rodzinne – mówi **Magdalena Budny**, sekretarz Powiatu Gliwickiego.

Wystawę w GWSP otworzył starosta gliwicki **Michał**

Nieszporek, a licznie przybyłych gości powitał rektor prof. **Tadeusz Grabowiecki**. Wernisaż uświetnił występ orkiestry dętej KWK „Knurów-Szczygłowie”.

MAGDALENA FISZER-RĘBISZ



PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



Śląskie. Pozytywna energia



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013

Carpe Diem wciąż w natarciu!

Popularność pyskowskiego Młodzieżowego Teatru Carpe Diem nieustająco rośnie. Świadczy o tym jego najnowszy spektakl pt. „Nikt nie słucha, wszyscy znają. Przeboje lat 90-tych.”. Bilety na wszystkie sześć zaplanowanych w tym sezonie odślon, już w pierwszym dniu, rozeszły się jak świeże bułeczki...

Zwolenników młodych pyskowskich talentów nie odstraszyła nawet przemowa reżyserki – **Agnieszki Nalepki**, która na samym początku lojalnie ostrzegała przed jakością tego przedstawienia, w którym króluje muzyka disco polo, czyli najpopularniejsze rytmy lat 90-tych ub. stulecia. Bo mimo, iż wszyscy udajemy, że to muzyka z „niższej półki”, nogi aż same rwą się do tańca, a gardła do śpiewania!

I tak właśnie było na scenie Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Pyskowicach, gdy wskoczyli

na nią młodzi aktorzy z piosenką „Jesteś szalona”, przenosząc widzów na polską wieś. Na tradycyjnej ławeczce (rodem jakby z serialu „Ranczo”) zasiedli prowincjonalni inteligenci, rozprawiając o realiach, polityce, problemach i radościach pierwszej dekady w wolnej znów Polsce. W tle przetaczały się kolejne rządy, na stadionie XX-lecia kwitł handel, Leszek Balcerowicz wprowadzał swoje reformy, na światowych scenach szalał zespół Spice Girls, konkurując z rockowymi balladami The Kelly Family, a polska wieś żyła świeżością młodych umysłów, którym nie przeszkadzała zabawa w strażackiej remizie. Widzowie odbyli podróż w czasie, przypominając sobie największe przeboje ostatniej dekady XX w. Wśród występujących pojawiły się dwie bardzo młode gwiazdki, które zachwyciły swadą i ciętymi ripostami, celnie zauważa-

jąc, że polska wieś artystyczna lat 90-tych to „prymitywizm na miarę Nikifora. Tylko talentu jakby mniej...”.

Zabawne dialogi, wspaniała choreografia, o którą zadbała **Agata Sitarek**, najpiękniejsze piosenki tamtego okresu, wypracowane przez **Adama Wójcika**, scenografia, dźwięk (niezawodny **Paweł Kaczorowski**) i przemyślana prezentacja multimedialna przygotowana przez **Krzysztofa Kołodzieja**, koordynacja scenarzystki i reżyserki przedstawienia – **Agnieszki Nalepki** oraz młodzińczy wdzięk, radość i pasja pyskowskiego zespołu młodych aktorów złożyły się na kolejne udane musicalowe przedstawienie. Nie zabrakło wybuchów śmiechu i momentów drobnych wzruszeń. Było kolorowo, barwnie i wesoło. Nie zawiedli najlepsi aktorzy pyskowskiej sceny: **Paweł Olander** (student krakowskiej PWST), **Michał Pi-**



Młodzi aktorzy jak zawsze uwiedli publiczność swym talentem i energią.

prowski (student Państwowego Policealnego Studium Wokalno-Aktorskiego im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, który z pasją przemierza całą Polskę, aby zagrać na rodzimej scenie) oraz **Aleksander Meryk**, pełen wdzięku, a także niezastąpione, energiczne wszystkie piękne kobiety Carpe Diem... Pojawili się

także nowi aktorzy, powoli zastępujący „stare wygi”, które właśnie zaczęły nowy etap studenckiego już życia.

Dopóki jednak teatrowi nie zabraknie energii i pomysłów, dopóty widzownia szaleć będzie z zachwytu nad kolejnymi spektaklami Carpe Diem. (MFR)

Biżuteria w zgodzie z naturą

Słowa zachwytu budzą jubilerskie cacka, jakie zobaczyć można na wystawie biżuterii STFZ EKO w Willi Caro w Gliwicach. Jej twórcy połączyli to, co piękne z tym, co naturalne.

STFZ to skrót od Stowarzyszenia Twórców Form Złotniczych. W kilkudziesięciu oryginalnych projektach prezentowanych na wystawie artyści pokazali swoje pomysły na rozwikła-

nie słowa „ekologia”. Oprawili w srebro maleńkie szyszki modrzewia, posłużyli się przetworzonymi plastrami miodu, wykorzystali laski cynamonu i liście oraz szereg innych darów natury, by wyczarować z nich piękną i trwałą biżuterię, pożądaną przez każdą kobietę. Organizatorami wystawy są STFZ, zrzeszające czołowych polskich artystów plastyków i projektantów zajmujących się sztuką złotniczą

oraz Galeria Sztuki w Legnicy, od 1979 r. prowadząca najstarszy w Europie cykliczny projekt promujący współczesną sztukę złotniczą. Prace, które oglądać można w Willi Caro, po raz pierwszy pokazano podczas Legnickiego Festiwalu Srebra w 2010 r., a potem wystawiano w wielu miejscach w kraju.

Wystawa czynna jest do 12 maja. „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” objęły ją patronatem medialnym.

(RG)



Na wernisażu gliwickiej wystawy eko-biżuteria zebrała mnóstwo komplementów.

Wygrał Brukselę!

Roman Mikosz z Dąbrówki zajął I miejsce w konkursie „Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym i wykorzystanie dotacji Unii Europejskiej”, zorganizowanym 9 marca w Starostwie Powiatowym w Gliwicach. W nagrodę pojedzie do Brukseli, na wyjazd studyjny ufundowany przez Małgorzatę Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego.

W konkursie udział wzięło 25 rolników indywidualnych z terenu powiatu gliwickiego. Na kolejnych pozycjach uplasowali się: Krystian Walloschek, Rafał Hohenberg, Grzegorz Badura, Jan Suda, Krystian Mrzygłód, Grzegorz Mrozek, Hubert Nowak, Beata Szoltysek, Klaudiusz Badura, Jan Kloska, Teodora Brzozowska, Joanna Frejno i Waldemar Stranczyk. Laureaci odebrali wartościowe nagrody ufundowane przez organizatorów konkursu oraz Nadleśnictwo Rudziniec. Wygranych gratulowali im starosta gli-

wicki Michał Nieszporek, dyrektor Oddziału Regionalnego KRUS w Częstochowie Irene Łaba, prezes Śląskiej Izby Rolniczej w Katowicach Roman Włodarz, dyrektor BGŻ Oddział w Gliwicach Robert Nowocien i radny powiatowy Andrzej Frejno.

– Celem konkursu jest upowszechnianie zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym oraz popularyzacja zagadnień związanych z pozyskiwaniem funduszy na rozwój gospodarstw – mówi Krystyna Kręgiel, kierownik Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach, pomysłodawczyni i główna organizatorka konkursu.



Roman Mikosz (z lewej) odbiera „przepustkę do Brukseli”.

Konkurs zorganizowany został przez KRUS Placówkę Terenową w Gliwicach, Śląski Oddział Regionalny ARiMR w Częstochowie, Śląską Izby Rolniczą oraz BGŻ Oddział w Gliwicach. Patronat nad nim objęli Małgorzata Handzlik, Tadeusz Mamok – przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego i Michał Nieszporek – starosta gliwicki.

(RG)

Czas składania wniosków

14 marca w Starostwie Powiatowym w Gliwicach odbyło się spotkanie dla rolników dotyczące IX kampanii przyjmowania wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, płatności rolnośrodowiskowych oraz ONW, a także zasad przeprowadzania kontroli na miejscu obowiązujących w br.

Wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich można składać od 15 marca do 15 maja – może on zostać złożony także do 25 dni kalendarzowych po tym terminie, tj. do 11 czerwca br., jednak za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowana jest redukcja o 1 proc. należnej kwoty płatności.

Podczas spotkania pracownicy ARiMR w Pyskowicach przedstawiły informacje m.in. na temat zasad wypełniania wniosków. Z kolei przedstawicielki Biura Kontroli na Miejscu Śląskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Częstochowie omówiły zasady i przebieg kontroli gospodarstw rolnych w zakresie kwalifikowalności powierzchni metodą inspekcji terenowej i FOTO, a także kontroli wymogów wzajemnej zgodności. Problematykę tę przybliżyli właścicielom gospodarstw rolnych także m.in. Stanisław Gmitruk – dyrektor Śląskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Częstochowie, Andrzej Frejno – kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Pyskowicach oraz Waldemar Stein – kierownik Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Gliwicach.

Wicestarosta gliwicki Waldemar Dombek podziękował rolnikom i przedstawicielom instytucji związanych z rolnictwem za liczny udział w spotkaniu, które zorganizowane zostało przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach oraz Biuro Powiatowe ARiMR w Pyskowicach.

O pomoc w wypełnianiu wniosków można do 15 kwietnia zwracać się w punktach Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego:

- Gminy Gliwice, Knurów: Biuro PZDR, ul. Zygmunta Starego 17 Gliwice, p. 215, 222, pon.-pt. w godz. 7.30-15.30
- Gmina Gierałtów: sala OSP, ul. Ks. Roboty 48, Gierałtów, pon. w godz. 8.00-15.00
- Gmina Pilchowice: sala USC, ul. Damrota 6, Pilchowice, wt. w godz. 8.00-15.00
- Gmina Pyskowice: ul. Kopernika 2, Pyskowice, p. 209, pon.-pt. w godz. 8.00-15.00
- Gmina Rudziniec: sala UG, ul. Gliwicka 26, Rudziniec, wt. w godz. 8.00-15.00
- Gmina Sośnicowice: Biuro Rady, ul. Rynek 17, Sośnicowice, czw. w godz. 8.00-15.00
- Gmina Toszek: sala UM, ul. Chrobrego 2, Toszek, pon. w godz. 8.00-15.00
- Gmina Wielowieś: sala UG, ul. Główna 1, Wielowieś, śr. w godz. 8.00-15.00.

(SoG)



Mleko z... mlekomatu

Mlekomy to samoobsługowe urządzenia, w których można zakupić mleko pochodzące bezpośrednio od producenta. Automaty te robią furorę w Czechach, we Włoszech, coraz częściej pojawiają się także w Polsce. Kilka z nich na terenie województwa śląskiego zaopatrują Renata i Krystian Walloschek z Wielowsi.

– Mlekomy dają możliwość rozprowadzania świeżego produktu bezpośrednio z gospodarstwa. Wszystko odbywa się pod stałym nadzorem Powiatowego Inspektoratu Weterynarii oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny – mówi Krystian Walloschek.

Państwo Walloschek prowadzą 140-hektarowe gospodarstwo rodzinne (przejeli je w 1995 r. od rodziców) nastawione na produkcję roślinną i zwierzęcą – krowy mleczne. Obecnie stado liczy 130 krow. Dzienna produkcja mleka w gospodarstwie wynosi 3,5 tys. litrów, z czego ok. tysiąc litrów tygodniowo trafia do mlekomatów, reszta zaś sprzedawana jest do spółdzielni mleczarskiej.

– W mlekomatach znajduje się mleko bez konserwantów, o zawartości tłuszczu ok. 4 proc. i 3,5 proc. białka – informuje pan Krystian. – Obsługujemy automaty ulokowane

w Gliwicach (przy Tesco Extra, ul. Łabędzka), w Bytomiu przy dworcu autobusowym, w Centrum Handlowym Dąbrówka – Katowice, przy Centrum Handlowym 3 Stawy w Katowicach, w Katowicach Ligocie i Dąbrowie Górniczej – CH Pogoria. Właścicielami urządzeń zlokalizowanych w tych miejscach są inwestorzy, my je dzierżawimy i zaopatrujemy.

Jak działają mlekomy? Mleko po udoju trafia do schładzalnika, gdzie osiąga temperaturę 3,5°C. Za pomocą samochodu – chłodni jest przewożone w specjalnych zbiornikach do mlekomatu, dostawa odbywa się najczęściej raz dziennie. Temperatura mleka utrzymywana w komorze chłodniczej wynosi 4°C.

W automatach można zakupić 0,5 litra lub litr mleka (litr kosztuje 3,20 zł). Można w nich także nabyć butelkę lub przyjąć z własnym naczyniem. Termin ważności produktu do spożycia wynosi 72 godziny.

Jak zapewnia pan Krystian, główną zaletą tych urządzeń jest to, iż sprzedawane w nich mleko jest świeże, niepasteryzowane, wiadomego pochodzenia i dostępne o każdej porze. Mlekomy czynne są całą dobę.

(SoG)



Mlekomy to białe i niebieskie budki z charakterystycznym rysunkiem krowy. Jeden z nich ustawiony jest w Gliwicach przy Tesco Extra.

Zarząd Dróg Powiatowych w Gliwicach informuje i wyjaśnia

Rowy przydrożne – wspólnie łatwiej

W kolejnych numerach WPG przedstawimy Czytelnikom problemy, które wywołują wiele konfliktów i niepotrzebnych napięć. Najczęściej wynikają one z nieznamomości lub niewłaściwej interpretacji przepisów. Czasami są spowodowane działaniami w dobrej wierze, które jednak nie są dopuszczalne w świetle obowiązującego prawa. Chcemy prostym językiem przybliżyć Wam warunki, jakie musimy zachować w zarządzaniu drogami. Poniżej pierwszy z cyklu czterech artykułów na ten temat.

Co roku, szczególnie wczesną wiosną i w okresach intensywnych opadów deszczu, wybuchają konflikty odpowiedzialności za właściwe odwodnienie terenu. Pojawia się wówczas problem rowów przydrożnych. Już sama nazwa „przydrożny” wskazuje, iż głównym jego celem jest obsługa drogi i przyjmowanie z jej powierzchni wody opadowej

i roztopowej ze śniegu po okresie zimowym. W znacznej części nie są one budowane w celu odprowadzania wód z terenów przyległych do dróg, czyli z posesji prywatnych. Przy obecnie widocznym intensywnym procesie zabudowy obszarów wiejskich, jej zagęszczenia i utwardzania terenów posesji zjawisko intensywne przyrastania ilości wód

powierzchniowych jest coraz bardziej niepokojące i groźne. Jeśli chodzi o tego proceder nielegalnego odprowadzania ścieków sanitarnych i nielegalnego zasypywania lub zarurowania rowów, pierwotna funkcja rowów przydrożnych przestaje być możliwa do osiągnięcia.

Przepisy Ustawy o Drogach Publicznych wyraźnie wskazują na współodpowiedzialność za przepustowość rowów, szczególnie w obszarach zjazdów do posesji. Pamiętać trzeba, że nie wolno dowolnie postępować z wytworzonymi w gospodarstwie czy firmie ściekami bytowymi czy wręcz przemysłowymi. W szczególności nie można

pozbywać się ścieków tak, by powodowały one zanieczyszczenie wód albo ziemi. Ścieki muszą być wcześniej oczyszczone albo odprowadzone do odpowiednich urządzeń kanalizacyjnych. Takimi urządzeniami nie są rowy przydrożne, bo nie mają odpowiedniej szczelności. Wymienione ograniczenia postępowania ze ściekami wynikają z ustawy Prawo wodne. Czy to jest wykroczenie karalne? Ustawa przewiduje nawet możliwość nałożenia grzywny na osoby niewłaściwie postępujące z własnymi ściekami i zanieczyszczającymi przez to wody lub ziemię.

Obowiązkiem właściciela nieruchomości obsługiwanej przez zjazd jest utrzymywanie go we właściwym stanie, łącznie z nawierzchnią i drożnością rur pod zjazdem (art. 30 Ustawy o Drogach Publicz-

nych z dnia 31 marca 1985 r. Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115 z późn. zmianami). Zabronione jest odprowadzanie do rowów bez zgody zarządcy drogi wody opadowej, drenażowej oraz ścieków i gnojowicy. Obowiązek właściciela nieruchomości obejmuje również właściwe zagospodarowanie wody opadowej i roztopowej ze swoich terenów, nie zezwalając na to, aby woda ta zalewała sąsiednią nieruchomość.

Przypominając o powyższych zasadach, prosimy o ich stosowanie i podjęcie trudu utrzymywania swoich obszarów odpowiedzialności we właściwym stanie. Zdecydowanie zmniejszy to ilość zagrożeń podtopieniami i chwilowymi zalaniem niektórych obszarów dróg i posesji. JAN OSMAN – dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Gliwicach

Śląska fraszka

Wielkanocnie

Wielkanoc to radość –
przeca to tym wycie
Z tym jakby łód nowa
budzi się w nos życie
Niy darmo mo tela ze wiosny symboli
Wszystko zmartwychwstanie Ponboczek dyć chwoli.

Bronisław Wątroba



Nasze smaki

Kołocz z ucherkami

Tym razem przedstawiamy przepis na kołocz z ucherkami zapisany przez Janinę Drozd w zagórzańskiej godce (więcej na ten temat piszemy na str. 5). Autorka pozyskała go w 1979 r. od kobiety w wieku 78 lat z Ligoty Kradziejowskiej, zwanej dziś Łabędzka.

Ciasto: 1 mały gorniec młyka, 1 faska drożdży, 1 mały mieszek biołej monki, 7 jajec, ździebko soli tak rychtyg yno do smaku, maśniczka lekko uskwirzonygo masła, 1 gorczek cukru, 1 łyżka szafranu, tuste do smarowania blachy.

Syr: 1 srogo gomulka syra, 1 gorczek cukru, 7-12 uherkek.

Posypka: pół blank małygo kajsteka monki, 1/4 gowy cukru (cukier ubić melokiem na sypko), półtory maśniczki masła.



Koloczek nigdy przyrządzano z ucherkami, teraz częściej piecze się go z makiem, jabłkami lub serem i bakaliami.

Ciasto zarobić w dzieźce i wyrobić rynek tak dugo aż bydzie pynsklirzyć się, dychać i szklíč. Wstawić pod pierzyna do wyrośnińcio, abo trzymać wedle kachloka. Syr podrobić rynek na drobne krupy wymieszać z gorczkiym cukru, wciepać poszatowane w ćwiartki ususzone ucherki (kiej som świyże kroić na półłwki).

Posypka – monka, masło i cukier posiekać pitfokiem, zagniyść i wynieść w małym buncloku do piywnicy abo w inksze zimne miejsce. Kiej masło zabierze cołko monka, dociepać wyncyj, tak aże bydom duże krupy. Kiej ciasto wyrośnie, połowa wyciepać na pomazanom tustym blache, na środek wrazić syr z cukrem i ucherkami, nakryć drugom połówkom ciasta,



docisność kraiczki w piykny wzorek i łostawić w ciepłe! Kiej piyknie wyrośnie pomazać po wirychu mlykiem z cukrem i jajcem, posuć rubo kruszonkom i wrazić do ruły.

Po upiyczyniu zarozki wyjońć, bo taki kołocz niy śmie sknoć w rulle.

Objaśnienia gwarowych określeń:

ucherki – śliwki węgiarki

dziezka – rodzaj drewnianego naczynia, szerokiego u dołu, węższego u góry, wykonanego z klepek drewnianych; służyło do wyrabiania ciasta na chleb

pynsklirzyć – dobrze wyrobić ciasto, tak aż ukażą się pęcherze

szklíč – błyszczyć się

kachlok – dawny piec kaflowy

faska – staropolska miara pojemności, potem w kasztelanii toszcekiej tak nazywano rodzaj małej beczułki drewnianej, w której przechowywano produkty dla podtrzymania ich świeżości (faski, w odróżnieniu od antału i achtela, z reguły były małe, chociaż miały różną wielkość, w zależności od przeznaczenia)

kajsterek – torebka, woreczek, mieszek

pitfok – rodzaj tępego noża

gowa – dawna miara cukru, który miał zbity kształt kuli; do jego porcjowania używano specjalnej, małej siekierki, potem rozdrabniano go tłuczkiem

ruła – rodzaj piekarnika najczęściej występującego w glinianych piecach kuchennych, potem kaflowych

melok – drewniany tłuczek

gomulka – staropolska nazwa odcisniętej bryły sera, w naszej gwarze zapisana przez u otwarte

bunclok – gliniany (kamionkowy) garnek; nazwa wywodzi się od dawnego miejsca produkcji-Bunzlau, czyli Bolesławiec.

(Opr.: SoG)

W kręgu legend

O skarbach w Niedzielę Palmową



Kościół w Wilczy – być może niemy świadek tragedii młodego gospodarza z tej opowieści.

Niegdyś wierzono, że w Niedzielę Palmową – gdy w kościele „śpiewają pasyje” – otwiera się zie-

mia w polu pod lasem i ukazuje ukryte w niej skarby. Trzeba się jednak spieszyć, bo szukać można ich

tylko do chwili, gdy odezwie się dzwon kościelny. Jak tylko rozlegnie się jego głos, diabeł gonić zaczyna tych, co się na skarb połamili. Pewnej Niedzieli Palmowej młody gospodarz z Wilczy wyprawił się na poszukiwanie skarbów objeżdżając konno okoliczne pola. Niestety niczego nie znalazł a w chwili, gdy usłyszał bicie dzwo- nu, puścił się galopem do swego gospodarstwa, by jak najszybciej schronić się przed diabłem. Niestety wjeżdżając konno do „maształni”, zapomniał się pochylić i uderzył głową w mur, ginąc na miejscu. Ludzie komentowali potem, że widać to diabeł dopadł nieostrożnego śmiałka.

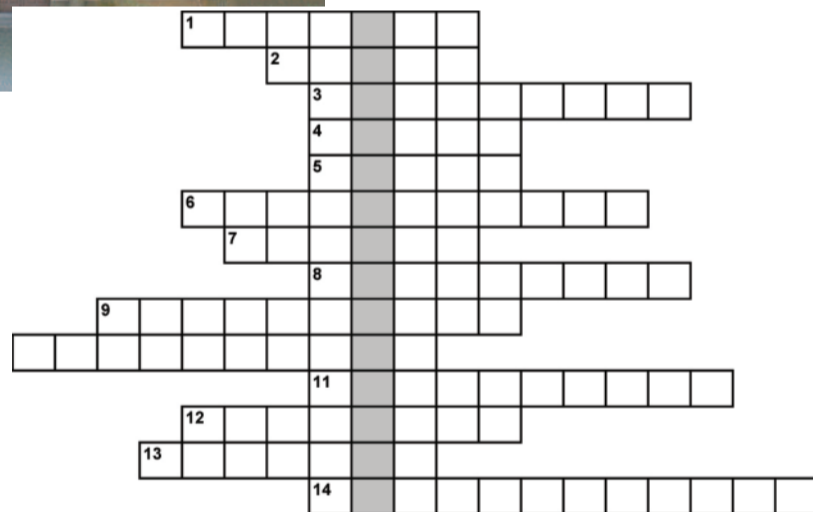
(Źródło: Zwyczaje, obrzędy i wierzenia pogrzebowe – badania prowadzone w Rudzińcu w sierpniu 1969 r. przez S. Łysika)

ROZRYWKOWY KĄCIK



**Fundator nagród –
Małgorzata Handzlik, poseł
do Parlamentu Europejskiego**

◀
Co
przedstawia
to zdjęcie?
◀



Dziękujemy za wszystkie nadesłane odpowiedzi. Poprawne rozwiązania Rozrywkowego Kącika z poprzedniego wydania WPG wyglądają następująco: hasło krzyżówki to STAROSTWO, a zdjęcie przedstawiało Zamek w Chudowie. Nagrody książkowe ufundowane przez **Małgorzatę Handzlik**, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz materiały promocyjne Powiatu Gliwickiego otrzymują: **Kludia Nowrot**, **Henryk Gruszka** oraz **Dominik Zubek**. Gratulujemy! W celu ustalenia sposobu odbioru nagrody prosimy o kontakt telefoniczny, numer tel. 32 332 66 65.

Dzisiaj zamieszczamy kolejną krzyżówkę oraz zdjęcie do rozpoznania, które tradycyjnie zostało zrobione w na-

szym powiecie. Odpowiedzi prosimy przysłać do 30 kwietnia na adres e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztą tradycyjną na adres Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, dopisek „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”. (SoG)

Pytania do krzyżówki:

- Nazwisko twórczyni i reżyser Teatru Carpe Diem z Pyskowic.
- Uzupełnij przysłowie: Pogody kwietniowe, majowe.
- Nazwa pokarmów, które święci się w Wielką Sobotę.
- Są trzy w herbie powiatu gliwickiego.

- Święcone w ostatnią niedzielę przed Wielkanocą.
- Uchwalona 3 maja 1791 roku.
- Śmigus-.....
- Samoobsługowe urzędnia, w których można zakupić mleko pochodzące bezpośrednio od producenta.
- Turniej tańca, który odbył się 17 marca w Pyskowicach.
- Miasto, w którym swoją siedzibę ma Śląski Oddział Agencji Re-

- strukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Gdzie odbył się II Europejski Dzień Kobiet?
- Przynosi prezenty w Wielkanoc.
- Wiosenna wyprawa za miasto.
- „W krainie utopków i wodzenia – promocja śląskiej kultury ludowej na przykładzie zwyczajów, obrzędów i legend powiatu gliwickiego” – nazwa projektu realizowanego przez powiat gliwicki.

WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO
Redaktor naczelna: Romana Gozdek **Zespół:** Magdalena Fiszer-Rebisz, Sonia Guzik **Skład:** A. Olbrzymek
Wydawca: Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, tel. 32 332 66 65, 32 332 66 53
 e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl www.powiatgliwicki.pl
 WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO są bezpłatnym miesięcznikiem samorządowym, wydawanym ze środków Powiatu Gliwickiego.
 Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, przeredagowań i zmiany tytułów.
Druk: Agora Poligrafia Tychy **Nakład:** 10 000 egzemplarzy.

Poprzez przesłanie rozwiązania Czytelnik wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby konkursu, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: DzU z 2002 r., nr 101, poz. 926 z późn. zm.).